

Beslutad av: Familjenämnden
Datum: 2026-01-30
Beslutsparagraf: Fn § 5/2026
Börjar gälla: 2026-02-01
Dokumentansvarig politisk instans: Familjenämnden
Dokumentansvarig tjänsteperson: Enhetschef Resursenheten
Följs upp: Vid behov

Diarienummer: FN 2025/0
Kommunal författningssamling: Nr F 26:02

**NYA
SOCIALTJÄNSTLAGEN**

**INSATSER UTAN
INDIVIDUELL
BEHOVSPRÖVNING**

Insatser utan individuell behovsprövning inom öppenvården utifrån den nya socialtjänstlagen (2025:400)

**Tomelilla
kommun**

Tomelilla kommuns styrdokument

Regeldokument

Regeldokument är dokument som talar om hur kommunen ska arbeta. Regeldokument kan också vara lokala föreskrifter om olika bestämmelser som kan påverka kommuninvånare eller företag.

REGLEMENTEN RIKTLINJER RUTINER

Målinriktade dokument

Målinriktade dokument visar vad kommunen vill uppnå, strävar efter eller har som mål.

VISION PROGRAM OCH STRATEGIER PLANER HANDLINGSPLANER

Innehållsförteckning

Inledning	4
Bakgrund	4
Insatser som inte får tillhandahållas utan individuell behovsprövning	4
Dokumentationsskyldighet.....	5
Uppföljning	6
Konsekvenser för barn	6
Insatser utan individuell behovsprövning	6
Råd och stöd (öppenvård barn/familj och vuxen).....	6
Öppenvård barn och familj	6
ABC (Alla Barn i Centrum) 3–12 år	6
ABC (Alla Barn i Centrum) tonår	7
BIFF (Barn i föräldrars fokus).....	7
CAP (Children are people too)	7
COSP (trygghetscirkeln)	8
Familjebehandling.....	8
Medling	9
PYC (Parenting Young Children)	9
Tryggare barn	10
Växa tryggt.....	10
Öppenvård Vuxen	10
Anhörigstöd.....	10
CRA (Community Reinforcement Approach - manualbaserad metod för behandling av skadligt bruk eller beroende av alkohol eller narkotika)	11
HAP (Haschavvänjningsprogram)	11
Kontrollerat drickande	12
MET (Motivational Enhancement Therapy)	12
Målgrupp.....	12
Vuxna och ungdomar med alkoholmissbruk eller alkoholberoende.	12
Samtal om frihet.....	13
Samtal om våld	13
Spelfrihet (spel om pengar).....	13
ÅP (återfallsprevention).....	14

Inledning

Nedan beskrivs de insatser som individ- och familjeomsorgen i Tomelilla kommun tillhandahåller utan individuell biståndsbedömning utifrån den nya socialtjänstlagen. Varje insats beskrivs kort utifrån målgrupp, innehåll och bedömning kring om insatsen ska undantas från dokumentationskravet på individnivå.

Bakgrund

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025. Lagen syftar till att socialtjänsten ska vara förebyggande, lätt tillgänglig, jämlik och jämställd samt kunskapsbaserad. Vidare öppnas det i den nya lagen upp för att insatser ska kunna ges utan föregående individuell behovsprövning. I förslaget till ny socialtjänstlag föreslås att varje enskild kommun får ta ställning till om och hur den nya bestämmelsen om insatser utan individuell behovsprövning ska tillämpas. Den nya möjligheten syftar till att ge socialtjänsten bättre förutsättningar för att erbjuda tidiga och förebyggande insatser. I förslaget till den nya socialtjänstlagen används begreppet insats som en övergripande benämning för de stöd- och hjälpåtgärder som av socialnämnden tillhandahålls enskilda i kommunen.

Utifrån intentionerna i den nya socialtjänstlagen är det tydligt att socialtjänsten behöver ställa om och arbeta annorlunda. Syftet med förändringarna i den nya socialtjänstlagen är att möta de utmaningar som finns i dagens samhälle, att nå ut till invånarna i tid innan problemen vuxit sig för stora samt att sänka tröskeln och öka tilliten till socialtjänsten.

En förutsättning för att familjenämnden ska kunna tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning, således utan utredning och individbeslut, är att kommunen särskilt beslutar om att dessa insatser ska tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Detta innefattar också sådana insatser som även tidigare har tillhandahållits biståndslöst, exempelvis öppna verksamheter och rådgivning.

Möjligheten för kommunerna att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning regleras i 11 kap. 5 § SoL, och är just en möjlighet och inte ett krav för kommunerna. Detta innebär dock ingen inskränkning i den enskildes rätt till behovsprövade insatser och familjenämnden skyldighet att utreda och pröva sådana ansökningar, utan den enskilde har fortsatt rätt att få en ansökan om insats prövad, även om en sådan insats erbjuds utan individuell behovsprövning.

Insatser som inte får tillhandahållas utan individuell behovsprövning

De insatser som har undantagits möjligheten att tillhandahållas utan individuell behovsprövning är:

- Kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson
- Vård i familjehem
- Vård i LVM-hem

- Vård i särskilda ungdomshem
- Vård av barn och unga mellan 18 och 20 år i jourhem, stödboende, skyddat boende och andra hem för vård eller boende utöver LVM-hem och särskilda ungdomshem
- Bostad i ett boende för äldre personer eller för personer med funktionsnedsättning
- Vård i hem för viss annan heldygnsvård

Vuxna personer som har medföljande barn kan inte heller ta del av skyddat boenden utan individuell behovsprövning. Skyddat boende kan däremot ges som en insats utan individuell behovsprövning om den enskilde har fyllt 21 år och inte har medföljande barn.

Insatser som kan ges enligt 11 kap. 5 § SoL innefattar inte insatser för ekonomiska behov.

Dokumentationsskyldighet

Skyldigheten att dokumentera regleras i 14 kap. 3 § i den nya socialtjänstlagen, där det framgår att handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av insatser ska dokumenteras. Dokumentationsskyldigheten utvidgas i samband med att den nya lagen träder i kraft till att gälla genomförandet av alla insatser, även sådana som inte föregås av någon behovsprövning. Syftet med dokumentationen är att säkerställa den enskildes rättssäkerhet, möjliggöra en effektiv uppföljning av verksamheten samt underlätta uppföljning. I 14 kap. 4 § och 5 § SoL framgår det för vilka insatser och för vilka skäl dokumentationsskyldigheten kan frångås. Beslut om undantag från dokumentation ska redovisas och beslutas om för respektive insats.

Undantag enligt 14 kap. 4 § SoL innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behövs dokumenteras vid rådgivning. Rådgivning syftar i regel till att ge råd och upplysning till enskild om vilka insatser socialtjänsten tillhandahåller. Rådgivning kan dock också vara av en mer omfattande karaktär och ha en inriktning mot ett visst problem eller en viss situation, exempelvis familjerådgivning, rådgivning avseende skadligt bruk och beroende samt stödsamtal. Syftet med att frångå dokumentationsskyldigheten i dessa insatser är att möjliggöra anonymitet samt för att skapa en låg tröskel för deltagande i ett tidigt skede.

Undantag enligt 14 kap. 5 § SoL innebär att familjenämnden, om det föreligger särskilda skäl, får besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförandet av insatser utan behovsprövning. Undantag kan exempelvis vara motiverat om det bedöms vara svårt att nå utsatta grupper om det inte är möjligt för den enskilde att vara anonym, exempelvis vid insatser gällande skadligt bruk eller beroende, våld i nära relationer, prostitution eller hedersrelaterat våld och förtryck. Även öppna verksamheter som är utformade som mötesplatser eller träffpunkter, där det inte är lämpligt eller behövligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer, ses som giltiga undantag gällande dokumentationen. **Skälen för undantagen måste alltid vägas mot behovet av att kunna följa upp insatsen på individnivå.**

Uppföljning

Individ- och familjeomsorgen ansvarar för att årligen följa upp genomförda insatser. Listan för biståndslösa insatser revideras en gång om året, i samband med uppföljning, och rapporteras då till familjenämnden.

Detta kan bidra till målet om en kunskapsbaserad socialtjänst, där det är av stor vikt att beprövad erfarenhet tas fram. Uppföljning och utvärdering görs genom att använda befintlig statistik, data och erfarenheter från insatserna.

Konsekvenser för barn

En del av de insatser som i dag erbjuds utan föregående individuell behovsprövning har barn och unga som målgrupp. För dessa innebär den nya lagstiftningen om insatser utan individuell behovsprövning att deras behov fortsatt kan mötas utifrån aspekterna lätt tillgänglighet och flexibilitet. Målet är att på sikt, i utvecklingen av insatser som ges utan individuell behovsprövning, kunna möta barn och unga i ett tidigt skede där förebyggande insatser är effektiva och kan skapa bättre förutsättningar till ett bra liv och motverka behov av ingripande insatser.

Insatser utan individuell behovsprövning

Råd och stöd (öppenvård barn/familj och vuxen)

Målgrupp

Stödjande samtal till individer som är folkbokförda i Tomelilla kommun, och som själv önskar råd och stöd gällande konflikter, föräldrastöd, gränssättning, relations- och kommunikationsproblem, riskbruk, beroende våld i nära relationer eller andra livssvårigheter.

Om flera än 10 samtal krävs bör bedömningen göras om ärendet ska vidare till en egen ansökan.

Innehåll

Råd och stöd-samtalen bygger på att den sökande själv tar kontakt med öppenvården. I denna kontakt kan sökande välja att vara anonym och inga kontroller görs gällande sökande.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Öppenvård barn och familj

ABC (Alla Barn i Centrum) 3–12 år

Målgrupp

Föräldrastödsprogram vänder sig till föräldrar som är folkbokförda i Tomelilla kommun. Basprogram för föräldrar till barn 3–12 år.

Innehåll

Stödprogram med tema Visa kärlek, Vara med, Visa vägen och Välja strider. Syftar till att stärka relationen mellan förälder och barn och att ge stöd i föräldraskapet. 10–15 personer i varje grupp. Ges varannan vecka vid 4 tillfällen á 2,5 timme

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

ABC (Alla Barn i Centrum) tonår

Målgrupp

Föräldrastödsprogram som vänder sig till föräldrar som är folkbokförda i Tomelilla kommun. Basprogram för föräldrar till tonåringar.

Innehåll

Syftar till att stärka relationen mellan förälder och barn och att ge stöd i föräldraskapet.

10–15 personer i varje grupp. Ges varannan vecka vid 4 tillfällen á 2,5 timme.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

BIFF (Barn i föräldrars fokus)

Målgrupp

För separerade föräldrar folkbokförda i Tomelilla kommun som behöver förståelse för barns behov i separerade familjer.

Innehåll

Ge separerade föräldrar kunskap och förståelse för barns behov då de lever i separerade familjer. Att framför allt se vad man själv som förälder kan göra för att underlätta för barnen, inte vad den andra föräldern bör ändra på. Syftet är att synliggöra barnets situation så att de kan få förutsättningar att hantera föräldrarnas separation på bästa sätt. 6–7 föräldrar i varje grupp, 3 träffar.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

CAP (Children are people too)

Målgrupp

För att erhålla insatsen ska barnen vara folkbokförd i Tomelilla kommun och i åldern 7–12 år vars föräldrar har psykisk ohälsa, missbruk eller andra allvarliga svårigheter. Barnet ska inte själv ha omfattande egna insatsbehov (ex. tvångsvård eller utagerande beteende som kräver individuell behandling).

Innehåll

CAP grupp är för barn som lever i en familj där någon vuxen mår dåligt, till exempel på grund av sjukdom, stress, missbruk/beroendeproblematik eller psykisk ohälsa eller

annan utsatthet som löper ökad risk för psykisk ohälsa, skolsvårigheter och framtida social problematik. En CAP-grupp skapar en trygg plats där barn kan bearbeta sina upplevelser, stärka sin självkänsla och få kunskap om föräldrarnas svårigheter på ett åldersanpassat sätt. I gruppen får barn träffa andra barn i liknande situation. Det som är syftet är att använda lekar, berättelser, pyssel och samtal för att förstå och prata om svåra saker på ett tryggt sätt.

Dokumentation

Gruppledarna dokumenterar deltagande och närvaro enligt SoL. Uppföljningssamtal med förälder och/eller barnet efter avslutad insats. Enkät eller intervjuer med barnen för att utvärdera deras upplevelse av medverkan i gruppen. Resultat sammanställs årligen för intern uppföljning av måluppfyllelse och utvecklingsbehov.

Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

COSP (trygghetscirkeln)

Målgrupp

För att delta i föräldrastödsgrupp behöver barnet vara folkbokförd i Tomelilla.

Gruppen vänder sig främst mot barnets omvårdnadsperson. Omvårdnadspersonerna ska ha barn i ålder fyra månader till sex år, undantag bör övervägas noggrant.

Innehåll

Trygghetscirkeln är ett manualbaserat föräldrastödsprogram som hålls av utbildade COSP-ledare. COSP handlar om att stödja barnets utveckling av trygg anknytning till sin förälder och om att skapa förutsättningar för ett reflekterade föräldraskap. Cirka 8 föräldrar per grupp. Ges veckovis vid 8 tillfällen á 90 minuter.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Familjebehandling

Målgrupp

Familjebehandling riktar sig till familjer med barn och unga där det finns behov av stöd kring exempelvis:

- samspel och relationer inom familjen
- kommunikation och konflikthantering
- föräldraförmåga och gränssättning
- barnets eller den unges behov i familjesituationen

Innehåll

Insatsen anpassas efter familjens behov och kan omfatta:

- samtal med hela familjen eller delar av familjen
- föräldrasamtal och föräldrastöd
- arbete med kommunikation, struktur och samspel
- samarbete med andra aktörer kring barnet vid behov

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Medling

Målgrupp

Medlingen riktar sig primärt till ungdomar i Tomelilla kommun mellan 12 och 21 år som är involverade i konflikter eller brott, där båda parter samtycker till att genomgå medlingsprocessen. Insatsen kan även erbjudas vuxna i specifika fall, där konfliktlösning genom medling bedöms som lämplig. Medling är en frivillig process, och för att den ska kunna genomföras krävs samtycke från båda parter, samt en vilja att aktivt delta i en strukturerad samtalsprocess.

Innehåll

Medling är en metod för att lösa konflikter och tvister utan att behöva ta till rättsliga åtgärder. Genom att skapa en plattform för ömsesidig förståelse och dialog kan medling bidra till att förebygga framtida konflikter och brottslighet.

Dokumentation

Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder. Denna dokumentation inkluderar:

- En kort sammanfattning av vad som diskuterades under varje session.
- En lista på de åtgärder som parterna kommit överens om
- En slutbedömning av medlingens resultat och rekommendationer för vidare åtgärder om konflikten inte är helt löst.

PYC (Parenting Young Children)

Målgrupp

För att erhålla insatsen ska föräldern vara folkbokförd i Tomelilla kommun. Insatsen vänder sig framför allt till föräldrar med kognitiva svårigheter, men även andra som kan behöva ett konkret och individuellt föräldraskapsstöd. Insatsen ges till föräldrar och barn och unga 0-18 år.

Innehåll

Ett hembaserat föräldrastödsprogram som syftar till att stärka föräldraförmågan hos personer med kognitiva svårigheter. Programmet fokuserar på att förbättra föräldrarnas samspel med barnen, praktisk omvårdnad och att säkerställa en trygg miljö för barnet. Metoden används i hemmiljö för att ge konkret och individanpassat stöd. Metoden bygger på social inlärningsteori, beteendeteori och anknytningsteori, med anpassningar för personer med nedsatta kognitiva förmågor.

Programmet genomförs vanligtvis under 5–8 månader, men kan vid behov även vara längre.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Tryggare barn

Målgrupp

För att erhålla insatsen ska föräldern vara folkbokförd i Tomelilla kommun. Insatsen riktar sig till föräldrar som har barn mellan 3 och 12 år där det inkommit en anmälan om oro till socialtjänsten om kränkning eller våld mot barn.

Innehåll

Metoden ges individuellt och komponenter som ingår är byggande av relation, gemensam lek och föräldrafärdigheter. Genom att öka positiv samvaro och minska konflikter reduceras risken för att barn utsätts för våld och kränkningar. Metoden är utvecklad utifrån anknytnings- och inlärningsteori i samarbete med behandlare med erfarenhet av att möta utsatta barn. Tanken är att insatsen kan ges parallellt med en pågående utredning och kan därmed komma igång direkt när en orosanmälan gjorts. Tryggare barn är inspirerat av metoderna Komet och Förstärkt Komet och har på flera sätt ett liknande innehåll.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Växa tryggt

Målgrupp

För att erhålla insatsen ska föräldern vara folkbokförd i Tomelilla kommun. Program med hembesök och besök på mottagningen för förstagångsföräldrar, unga föräldrar, föräldrar som får det första barnet i den nuvarande familjen eller föder sitt första barn i Sverige. Tidigt och förstärkt stöd till barn och föräldrar i kommunen.

Innehåll

Växa Tryggt är ett utökat hembesöksprogram i samarbete med barnhälsovården, mödrahälsovården och socialtjänsten. Arbetet syftar till att bidra till en mer jämlik start i livet med utgångspunkt från barnkonventionen. De olika professionernas kompetenser kompletterar varandra genom den samverkan som sker i Växa tryggt. Det är ett unikt samarbete och ett tidigt och förstärkt stöd till barn och föräldrar i kommunen. Med hjälp av Växa tryggt kan verksamheterna nå fram till de som behöver det mest, samtidigt som professionerna får möjlighet att göra det de är bäst på - att främja barns hälsa och välmående utifrån varje familjs möjligheter och behov.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Barnhälsovård dokumenterar enligt HSL.

Öppenvård Vuxen

Anhörigstöd

Målgrupp

Insatsen riktar sig till vuxna som är folkbokförda i Tomelilla kommun och som är anhöriga till personer med beroendeproblematik och våld i nära relationer som påverkar den anhöriges vardag och livssituation.

Innehåll

Stödet kan vara enskilda samtal, samtalsgrupper, *avlösarservice* (inget vi gör på vuxen), utbildningar, föreläsningar och syftar till att stötta den anhöriges egen situation.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data.

CRA (Community Reinforcement Approach - manualbaserad metod för behandling av skadligt bruk eller beroende av alkohol eller narkotika)

Målgrupp

Vuxna med skadligt bruk eller beroende av alkohol eller narkotika.

Innehåll

CRA innehåller flera procedurer som kan användas i den ordning som bäst gynnar och snabbast förstärker ett drogfritt beteende. De huvudsakliga procedurerna är funktionsanalys av alkohol- och narkotikaanvändning samt drogfritt beteende och att öka drogfria aktiviteter, ”tacka-nej-färdigheter”, problemlösning och kommunikationsfärdigheter. Även återfallsprevention är en viktig del i behandlingen.

Behandlingen omfattar cirka tolv sessioner under tre månader, men kan också genomföras med färre sessioner. Varje session varar 45 minuter till en timme. Efter dessa sessioner kan enstaka ”boostersessioner” ges med länge mellanrum under kommande nio månader.

Dokumentation

Insatsens kvalitet följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden statistik och data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

HAP (Haschavvänjningsprogram)

Målgrupp

Personer över 18 år som missbrukar eller är beroende av cannabis och är folkbokförda i Tomelilla.

Innehåll

Programmet tar hänsyn till cannabinoidernas hämmande inverkan på kognitiva funktioner, och det följer den farmakologiska utsöndringsprocessens stadier. Programmet innehåller tre faser, en medicinsk, en psykologisk och en social fas. Hemuppgifter ingår i programmet, liksom urinprov för droganalys. Insatsen varierar i interventionsintensitet. Det handlar dock om minst sex och högst åtta veckor och minst 18 sessioner. Samtalen är på maximalt 50 minuter och sker

enskilt. Det är önskvärt att närstående deltar i början, mitten och slutet av programmet. Efter avslutat program erbjuds stödkontakt utifrån individuella behov. En uppföljning sker efter två till tre månader.

Dokumentation

Insatsens kvalitet följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden statistik och data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Kontrollerat drickande

Målgrupp

Insatsen riktar sig till vuxna som är folkbokförda i Tomelilla kommun.

Innehåll

En behandlingsmetod som vänder sig till personer som vill minska sin alkoholkonsumtion och återgå till kontrollerat eller måttligt drickande. Här ingår att undersöka motivation för förändring, identifiera situationer för problematiskt drickande, öva på måttlighetsstrategier och hitta tillfällen då man vill avstå helt. Behandlingen pågår under tre månader och består av ett antal träffar.

Dokumentation

Insatsens kvalitet följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden statistik och data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

MET (Motivational Enhancement Therapy)

Målgrupp

Vuxna och ungdomar med alkoholmissbruk eller alkoholberoende.

Innehåll

MET är en systematisk metod för att frambringa snabb, internt motiverad förändring hos personer med alkoholproblem. Metoden bygger på principerna för motiverande samtal. MET används även tillsammans med KBT och MI i kombinationsprogram för ungdomar med alkohol- och narkotikaproblem.

MET utgår från antagandet att ansvaret och kapaciteten för förändring finns hos individen själv. Behandlarens uppgift är att skapa förutsättningar för att öka individens motivation och engagemang för förändring.

Behandlingen enligt MET är indelad i tre faser. Fas 1 handlar om att bygga upp motivation för förändring, fas 2 om att stärka beslutsamheten för förändring och fas 3 om strategier för genomförandet av förändring. Behandlingen består av fyra sessioner. Om det är möjligt kan en närstående vara med i de två första sessionerna. All behandling ska vara klar inom 90 dagar.

Dokumentation

Insatsens kvalitet följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden statistik och data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Samtal om frihet

Målgrupp

Insatsen riktar sig till individer som är folkbokförda i Tomelilla kommun som varit utsatta för våld i nära relationer.

Stödet kan ges till, unga vuxna och vuxna. Vid behov av mer omfattande eller långvariga insatser ska en bedömning göras om ärendet ska handläggas vidare genom ansökan enligt socialtjänstlagen.

Innehåll

Samtal om frihet är en specifik samtalsstruktur och metod för personer utsatta för våld i nära relationer, som fokuserar på att ge stöd, hantera trauman, bygga upp en fungerande vardag och återta makten över sitt liv. Innehållet kretsar kring att skapa förståelse, hantera känslor, återuppbygga självkänsla och sätta gränser. Metoden används för att hjälpa utsatta att hitta vägar mot ett liv utan våld.

Dokumentation

Insatsens kvalitet följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden statistik och data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Samtal om våld

Målgrupp

Vuxna personer som utövat våld i nära relationer.

Innehåll

Samtal om våld utgår från förståelsen att våld i nära relationer ofta används som ett sätt att hantera upplevelser av vanmakt eller känslomässig sårbarhet. Genom ilska och våldsamma handlingar försöker individen omvandla dessa känslor till deras motsats – en upplevelse av kontroll, lättnad och överläge. Ett centralt fokus i arbetet är att individen tar ansvar för sitt våldsutövande.

Behandlingen sker individuellt och är strukturerad kring sju moduler. Den innehåller ett brett urval av behandlingsverktyg som anpassas efter varje individs specifika behov och förutsättningar.

Dokumentation

Insatsens kvalitet följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden statistik och data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

Spelfrihet (spel om pengar)

Målgrupp

Vuxna med spelproblem folkbokförda i Tomelilla kommun.

Innehåll

En behandlingsmetod för spelberoende, baserad på KBT, som hjälper personer att förstå sina spelutlösare, hantera sug och hitta alternativa beteenden. Metoden, som erbjuds via kommuner och privata aktörer, syftar till att skapa ett liv utan spel genom individuella samtal, gruppterapi och material som hjälper till att bryta beroendemönstret och återta kontrollen över vardagen.

Dokumentation

Insatsens kvalitet följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden statistik och data. Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.

ÅP (återfallsprevention)

Målgrupp

Återfallsprevention är till för personer över 18 år som är folkbokförda i Tomelilla kommun, som vill förebygga återfall gällande beroende av substanser och spel om pengar. Återfallsprevention är inte aktuell för personer som är aktiva i sitt beroende.

Innehåll

Återfallsprevention är en förebyggande manualstyrd samtalsmetod som är baserad på KBT (kognitiv beteende terapi) och riktar sig till personer med beroende av substanser och spel om pengar vid 8-12 möten.

Dokumentation

Kvaliteten i insatsen följs upp på verksamhetsnivå genom icke-personbunden data. Årlig sammanställning sker av genomförda grupper, deltagarantal och övergripande effekter.

Mot bakgrund av den nya socialtjänstlagen och de ökade kraven på dokumentation kommer ärenden att dokumenteras i det journalsystem som öppenvården använder.